

Paa dette Punkt kan der altsaa utvivlsomt komme Tab og store Tab. Jeg gad vide, om den højtærede Finansminister, hvis det skulde ske og ske i hans Tid — jeg ønsker selvfølgelig, at det ikke sker —, da vil være lige saa tilbøjelig til at mene, at saadanne Tab skulde skrives paa Driftsbudgettet, som han i sin Tid var til at mene, at Tab paa Landmandsbankaktier skulde opføres dér. Om begge disse Tab maa man have Lov til at hævde, at det er beklagelige Tab, men det er Tab, som intet har med Statens Driftsbudget at gøre, fordi de vedrører saa ganske ekstraordinære Forhold.

Altsaa, begge de Forhold, jeg her har nævnt, vil kunne virke skadeligt paa Formue-regnskabet. Men dertil kommer Spørgsmaalet om at sætte Arbejder i Gang — Nyttens heraf skal jeg om lidt komme tilbage til —, her vil jeg kun se paa det rent pengemæssige, og rent pengemæssig set er der jo ikke den fjerneste Tvivl om, at det at sætte Arbejder i Gang stiller store Krav i Retning af at skaffe Penge. Nu har jeg lagt Mærke til et Forhold paa Formueparagraffen, som for øvrigt det ærede Medlem Hr. Hans Jacob Sørensen ved en tidligere Lejlighed har peget paa. Der synes at være en Tendens i Retning af at gaa væk fra det, man slet og ret kalder Statslaan, og over til at sælge Obligationer i Henhold til bestaaende Jernbanelove. Jeg vilde ønske, at man kom bort fra den Form for Laan, thi galt kan det være at optage et Statslaan, men efter min Mening er det i sine Konsekvenser værre at optage Obligationslaan i større Stil; for et Statslaan vil man altid have for Øje, det vil altid kunne blive kritiseret, hvorimod Laan i Form af Statsobligationer under den ene eller den anden Form forlygtiges — ja, vi hørte vist ogsaa den højtærede Socialminister her forleden sige, at om Statslaan var der slet ikke Tale. Men det er nu lige godt Laan paa en anden Maade. Altsaa, hvis det højtærede Ministerium mener, at Ministeriet gennem den Form for Laan, som det er ved at glide lidt langt ud i, efter mit Skøn, gør noget bedre end ved slet og ret at optage Statslaan, maa jeg hævde: Nej, det er ikke rigtigt, deri ser det ganske sikkert fejl.

Men givet er det, at skal der sættes Arbejder i Gang i større Stil, end Finansloven hjemler, og skulde det ske — jeg ved ikke, om det teknisk lader sig gøre — ved, at Lille Bælts Broens Arbejder blev sat i Sving, kan man naturligvis skyde sig ind under, at der her er særlige Lovbestemmelser, ifølge hvilke der maa udstedes

Obligationer for de Penge, der skal til. Men man maa ikke glemme, at Laan er det i hvert Fald. For mig er det ganske sikkert, at hvis disse Pengeforbrug paa nogen Maade skal sammenlignes med de Pengeforbrug, som fandt Sted under Ministeriet Neergaard, saa bør de rettelig som den Gang føres paa ganske almindelig Laanekonto.

Hvorledes nu imidlertid Formueregnskabsparagraffen vil stille sig, vil sikkerlig i meget høj Grad komme til at afhænge af, hvad man kan blive enig om angaaende Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløshed og sligt. I det hele taget er det jo beklageligt, at samtidig med, at Kronestigningen i visse Henseender i høj Grad virker heldigt, virker den i andre Henseender meget beklageligt, og ganske særlig beklageligt er det, at den i høj Grad bevirker, at Arbejdsløsheden stiger.

Der melder sig da ganske naturligt det Spørgsmaal: Hvad kan der overhovedet gøres for at afhjælpe Arbejdsløsheden? Det Panorama, der her ruller sig op, er i Virkeligheden ikke meget omfattende, og det er heller ikke nyt. For ikke ret mange Aar siden var vi ogsaa stillet overfor en meget stor Arbejdsløshed, og vi debatterede da i brede Baner, tør jeg nok sige, hvad der skulde gøres — jeg maa tilstaa, at saa særdeles meget blev der ikke gjort, men dog noget.

Hvilke Midler har man da? Hvilke har været nævnt? Ja, jeg ved ikke af, at der har været nævnt andre end følgende: For det første Toldbeskyttelse, og hvad dermed kommer i Klasse. Nogle har en Svaghed for noget, jeg før karakteriserede med et Ord, som den da fungerende Formand ikke mente, jeg burde gentage, og derfor gentager jeg det heller ikke under den nuværende Formand — men de har altsaa en Svaghed for at kalde Tingene for noget andet end det, de er. Toldbeskyttelse — om man nu kalder det saadan, eller man kalder det Krisetold eller Kriseværn, hvad der bliver akkurat det samme — er altsaa et Middel, det kender jeg af Navn, og det findes mange Steder.

Det andet Middel er Importregulering, og det havde paa et vist Tidspunkt, det erindrer jeg meget nøje, den højtærede Socialministers særlige Kærlighed. Om det nu var paa Grund af, at det var noget nyt, paa Grund af, at det var noget ubestemmeligt, paa Grund af, at det var Regulering, ved jeg ikke, men en Kærlighed var det, og den var meget stærk den